

Sedem Bernardkovih

9.

Takoj popoldne je nastal pri Baliževih prepir. Tone je prišel k očetu in dejal:

»So se že začeli!«

Bernardek je ravnodušno menil, da bo že prišlo, kar mora priti. Vendar je šel za trenutek poslušat na konec bajte. Z brega je odmevalo kričanje. Ker so imeli odprta okna, se je razločila vsaka beseda. Težki glas strica Kozme je odmeval ko veliki zvon, vmes so se oglašale ženske, včasih pa še Jernej Baliž z rezkim, nezadovoljnim glasom. Očitati so si vse mogoče stvari, naposled je pa Kozma dejal, da z ženo kar pojmeta, da ne marata živeti med takimi razbojniki. Jernej mu ni ostal dolžan, naj kar gre, mu je kričal v obraz, zrak se je že popolnoma usmradił zaradi takega nepridiprava.

Videli so, kako se je nekoliko kasneje Kozma res odpravil. Vrata so se odprla in stopil je na vrt z ženo, oba težko obložena z nekakimi kovčegi in vrečami. Hripavo sta še nekaj časa kričala v odprto vežo, naj se pod nosom obrišejo za vse, kar sta jim mislila pustiti in naj nikdar več ne mislijo nanju. Potem sta se hotela odpraviti po vrtu. Kozma je napravil nekaj korakov, pa se je ustavil. Na koncu vrta je stal Podklanški Miha kakor tiste dni, ko je pazil na Jerneja. V roki je držal puško in se na ves glas smejal.

»To se pa res dobro imate,« je zaklical Kozmi. »Kaj šele bo!«

Kozma je spustil od presečenja največji kovčeg in zastrmel v fanta. Potem se je ozrl po ženi.

»Vrag naju čaka,« je zastokal.

Nenadoma je popadel, kar je nosil, in se obrnil v hišo. Žena je nekaj časa strmela v čuvaja, potem je prepadena zavrnila in odhitela za možem. Vrata v Baližovo hišo so se zaprla in nastala je tišina.

Pred Bernardkovo kočo je stalo vseh sedem otrok, gledali so presenečeno v breg, še najbolj je bil zadovoljen Bernardek. Silil je otroke, naj se umaknejo v kočo, zakaj nihče ne ve, kaj bo še nastalo. Tone je takoj razumel očetovo skrb, povlekel je brate za seboj in so napolnili okna.

Tam pred Baliževim vrtom je pa stal čuvaj Miha. Očitno je vzel puško v roke ter jo napolnil. Zdi se, da so vsi razumeli njegovo kretnjo, zakaj iz Baliževega okna je pomolela roka in mu sovražno zagrozila.

»Nazadnje jim nič ne more,« je preudarjal Bernardek, »lahko stoji tam ves dan in vso noč in oni hodijo mimo, kolikor hočejo. Ampak bojijo se pa le. Slabo vest imajo.«

Miha je stal pred vrtom in žvižgal, dokler nista prišla po cesti od Višave dva orožnika. Šla sta hitro in za njima je krevsal nizek človek, občinski sluga Jozelj.

»Nazaj, nazaj!« je nenadoma kriknil Miha in vzdignil puško.

Bernardkovi so planili iz koč.

Tam gori za Baližovo hišo je hitel nekdo z dolgimi koraki v smrečje. Spoznali so Jerneja. Ko je ugledal orožnike, se je premislil, skočil je skozi okno in proti gozdu. Imel je srečo, orožniki so bili v dolini in ga niso opazili. Miha si pa ni upal streljati. Prej ko se je kdo ovedel, je že izginil v hosto.

Zdaj so orožniki pohiteli.

»Da je le gnezdo odkrito, ptiček se bo že vrnil,« je sodel Peregrin.

Lomastili so po hribu, sneli mimogrede iz trgovine kramarja Mihalka, povlekli za sabo bajtarja Majka, ki je izpred hiše hehetajoč se opazoval prizor, kako je Jernej Baliž sodel proti hosti. Nato so krenili proti Baližu.

Ko so premetavali po prostorih, se je nabralo od vseh strani dokaj ljudi. Prišli so vsi Bernardkovi, prišla je stara Maruša, otroci iz vseh bajt iz Brinja, največ je bilo žensk. No, zdaj se je izkazalo, so pripovedovali, vrč hodi toliko časa k vodi, da se ubije. Saj se je vsem zdelo, da kar iz nič niso mogli živeti, delali niso pa nikoli. Kar vse naj poberejo, da bo nekaj časa mir.

»In zaradi mojega denarja!« je vzdihovala Maruša.

»Zaradi kokoši,« je cmokal Bernardek.

Ljudje so že skoraj pozabili, zaradi katerih kokoši misli. Ko jim je razložil, so koj opomnili, da se jim je že ves čas zdelo, da je to Baližovo delo, in vse je pritrjevalo. In kdor je imel kdaj kaj opravka z Jernejem in njegovimi, je zdaj najbolj zabavljaj in če ni vedel sam nič posebnega in rokovenjškega, si je gladko izmislil. Preden se je prikazal orožnik iz hiše, so že vsi verovali, da je Jernej Baliž razbojnik, kakor ga ni še videla dolina in da je to že samo na sebi velika imenitnost, zaradi katere jih bodo zavidali drugi kraji.

Potem se je prikazal orožnik Peregrin. Sopihaajoč si je napravil pot med ljudmi in dejal, naj gredo domov, večer se bliža in treba je kuhati.

»Zaradi mojega denarja, gospod,« je zajavkala Maruša.

»Ko ga pa še nismo ujeli. Jernej jo je pobral v hosto, kadar se vrne, boste pa dobili denar.«

»In zaradi kokoši!« je mežikal Bernardek.

»Tisto pa bo,« je dejal Peregrin resno. »Fanta smo pestili in je priznal, kako je plezal čez plot in v kurnike. Zrel fantiček!«

»Pa mi bodo oprostili,« je zazijal Tomaž.

»Izkazalo se je, kaj prida pa ne boste imeli od tega, ko ste že prestali kazen. Izbrisali pa bodo.«

»Da le izbrisejo,« je vzdihnil Bernardek, »čeprav ga potem spustijo.«

S smehljajočim se obrazom se je obrnil in potegnil fante za seboj. Šli so do plota, tam so sedli, čeprav je stari rekel, da mora iti kuhat. Bernardek je pripovedoval, kako na koncu vselej zmaga pravica, čeprav je vmes že včasih tako obupno, da bi človek kar nehal verjeti. Otroci ga niso poslušali. Tam od Mihalka so pripeljali voz in konje, ustavili so voz na cesti pod hišo in potem so začeli nositi iz Baliževe hiše, kar se je orožnikom zdelo potrebno. Naložili so na voz in nato so sedli nanj vsi Baliževi, kraj njih pa orožnika. Zada se je obesil še čuvaj Miha.

»Zdaj pa gredo,« je vzkliknil Bernardek.

Voz je zaropotal po cesti, škripaje zavil mimo Mihalkovih proti Višavi, šel je počasi in se majal. Ljudje so gledali za njim in se počasi razkropili. Bernardek je pa stal s svojimi še dolgo pred kočo. Še noben večer ni bilo polje tako prijetno razsvetljeno, bilo je polno zorečih barv in vsaka stvar je nosila s sabo svojo pesem.

»Zdaj se pojdem učit za ključavničarja,« je dejal Tone sredi pogovora. »Štiri leta in bom nekaj znal. Govoril sem z Matizljem v Dragi, pozna vas in ne bi nič računal. Pa dokler nisem vedel zaradi Baliževih...«

»Tako, tako,« je momljal Bernardek. »Ključavničar je vsekakor boljši ko hlapec. To si si že prav izbral!«

Takrat je prišel po bregu počasi in z opreznimi koraki sam Jernej Baliž. Krenil je proti Bernardkovi koči in jezno zahropel:

»Vsi ste se zbrali, da bi videli, kako bo, kaj ne?«

»Odpeljali so jih,« je dejal Tomaž kratko.

»Videl sem jih, sto korakov od njih sem stal. No, ne upajo se za mano. Naj le pridejo!«

Tomaž je nekaj časa momljal, kakor da išče primerne besede, nato je z muko pojasnil: »Zdaj tudi zaradi kokoši že vemo.«

»Zaradi tistih tvojih?«

»Zaradi vaših,« je pripomnil Bernardek, »tistih, ki ste jih pobrali pri Mihalkovih.«

»To boš še preklicano dolgo čakal!«

»Henrik je priznal, kako je lezel čez plot.«

Baliž je stal pred Bernardkom, obraz se mu je napolnil z jezo, nato je nenadoma srdito zaklel in odhitel proti svoji koči. Vrata so bila zaklenjena, ropotal je nekaj časa po njih, nato je vlomil okno in zlezel skozenj. Čez četrto ure je zlezel na vrt in vlekel s seboj veliko culo. Odpravil se je naravnost proti gozdu.

Čez teden dni so ga ujeli v samotni krčmi na ovinkih. Spal je v seniku in ni mogel uiti.

Bernardka so klicali še dvakrat na sodišče, da je povedal, kar je vedel. Jerneja, Kozmo in Henrika so spravili za nekaj let, ženske so se pa vrnile. Hodile so za vsakdanjimi opravki čudno poparjene in se niso menile za druge ljudi.

Tone je pa odšel v Drago. Tako je prvi od sedmih nastopil svojo pot.

Koča pod bregom se je počasi praznila, dokler ni ostal sam Tomaž. Dobrovoljno je hodil za delom od dneva do dneva, dokler ni prišla nedelja. Tedaj so prišli fantje od vseh strani. Nič se še niso spremenili in uporno so premišljevali, kako bi svoj breg premaknili nekam v široko polje, da bi mogli svobodneje dihati.

Gotovo se jim bo to kdaj posrečilo...

